

Pardubice

Magistrát města Pardubic
Odbor správních agend | úsek památkové péče
nám. Republiky 12, 530 21 Pardubice

Č. jednací: MmP 142986/2023
Č. spisu: SZ_MMP 142986/2023
Počet stran: 9
Počet příloh: 0

Krajská knihovna v Pardubicích
Pernštýnské nám. 77
530 94 PARDUBICE

Vyřizuje: Bc. Zdeněk Tobiaš
Telefon: 466 859 724
Email: zdenek.tobias@mmp.cz

Datum: 6. 11. 2023

Žadatel:

- Pardubický kraj, IČ: 70892822, Komenského 125, 532 11 Pardubice, zastoupen Krajskou knihovnou v Pardubicích, IČ: 00085219, Pernštýnské nám. 77, 530 94 Pardubice.

Závazné stanovisko dotčeného orgánu státní památkové péče k obnově fasády nemovité kulturní památky, objektu Krajské knihovny čp. 78 a 79 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na území Městské památkové rezervace Pardubice.

Magistrát města Pardubic, odbor správních agend, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče (dále jen dotčený orgán), ve smyslu ust. § 29 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), obdržel dne 30. 10. 2023 žádost Krajské knihovny v Pardubicích, IČ: 00085219, se sídlem Pernštýnské nám. 77, 530 94 Pardubice, která má právo hospodařit s majetkem Pardubického kraje, IČ: 70892822, se sídlem Komenského 125, 532 11 Pardubice, podanou podle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona o vydání závazného stanoviska k obnově uliční fasády nemovité kulturní památky zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen ÚSKP ČR) pod rejstřík. č. 39925/6-1965, původní měšťanský dům čp. 78 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na pozemku označeném jako st. parc. č. 66 v kat. území Pardubice, a nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 25568/6-1966, původní měšťanský dům čp. 79 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na pozemku označeném jako st. parc. č. 63 v kat. území Pardubice, nyní Krajské knihovny Pardubice na území Městské památkové rezervace Pardubice (dále jen MPR Pardubice) prohlášené Výnosem Ministerstva kultury ČSR č.j. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987. K žádosti dotčený orgán dle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), vydává toto

závazné stanovisko.

Dotčený orgán podle ust. § 14 odst. 3 památkového zákona považuje záměr obnovy uličních fasád nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 39925/6-1965, původního měšťanského domu čp. 78 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na pozemku označeném jako st. parc. č. 66 v kat. území Pardubice, a nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 25568/6-1966, původního měšťanského domu čp. 79 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na pozemku označeném jako st. parc. č. 63 v kat. území Pardubice, nyní Krajské knihovny Pardubice, na území MPR Pardubice prohlášené

Výnosem Ministerstva kultury ČSR č.j. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987, spočívající v lokální opravě fasád a jejich začistění, provedení paropropustného nátěru ve stávajících barevnostech, obnově reliéfu pštrosa mezi okny 2. NP budovy čp. 78, opravě oken a jejich nátěru, obnově klempířských prvků, obnově prejzové krytiny říms a štítů a odsolení a odvlhčení soklových partií obou domů, podle předložené žádosti z hlediska státní památkové péče za **přípustný při dodržení těchto podmínek**:

- Práce budou prováděny s maximální ohleduplností a šetrností. Při demontáži a montáži oken budou ostatní prvky a články ochráněny před poškozením či jiným znehodnocením, je tedy nutno dbát na maximální uchování původních prvků a detailů, které jsou nedílnou součástí památkové podstaty všech objektů.
- Lokální opravy omítek budou provedeny klasickou vápennou štukovou omítkou se stejnou zrnitostí a pečlivě zarovnána a začistěna do roviny s okolní omítkou a sjednocena výmalbou. Výmalba bude provedena nátěrovými hmotami s vysokou paropropustností až po řádném vyzrání omítkovin lokálních oprav, a to v systému jako je stávající.
- Doporučuje se však kompletní sejmutí druhotných omítkovin a provedení nových točených.
- Soklovou partii je nutné odvlhčit a odsolit, doporučuje se provést provzdušněný kamenný sokl sjednocující budovy čp. 77, 78 a 79.
- Oprava oken a okenic bude provedena očištěním a začistěním, včetně zapravení defektů, provedení nátěru ve shodné barevnosti a stejného chemického složení jako je stávající. Plomby budou ve stejné barvě jako doplňovaný materiál.
- Návrh obnovy reliéfu pštrosa na uliční fasádě 2. NP domu čp. 78 bude zpracován restaurátorsky a odsouhlasen složkami státní památkové péče.
- Výměna a obnova prejzové krytiny bude uložena do vápenocementové malty s řádným promazáním včetně zatažení přechýlujících vnitřních profilů prejzů.
- Výměna klempířských prvků na aktivních částech fasády bude ve stejném materiálu jako na sousedním objektu čp. 77. Vnitřní část tympanonu nebude oplechována, ale hydrofobizována.
- Odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky vykonává dle ust. § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích (dále jen NPÚP), který je oprávněn při realizaci uplatňovat náměty a připomínky ke zvýšení kvality prováděných prací. S příslušným pracovníkem NPÚP a dotčeným orgánem musí být konzultován postup prací a včas projednány veškeré odborné a problémové záležitosti, a to již před zahájením prací, ale i v jejich průběhu. Za tímto účelem budou svolávány pravidelné kontrolní prohlídky stavby i nepravidelné konzultační schůzky v průběhu realizace záměru.
- Zhotovitel díla bude s tímto závazným stanoviskem prokazatelně seznámen.

Odůvodnění:

Magistrát města Pardubic, odbor správních agend, úsek památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče, projednal žádost zmocněnce vlastníka dotčeného pozemku a staveb na něm podanou dne 2. 3. 2023, ke stavebním úpravám nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 39925/6-1965, původního měšťanského domu čp. 78 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na pozemku označeném jako st. parc. č. 66 v kat. území Pardubice, a nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR pod rejstřík. č. 25568/6-1966, původního měšťanského domu čp. 79 na Pernštýnském nám. v Pardubicích na pozemku označeném jako st. parc. č. 63 v kat. území Pardubice, nynější Krajské knihovny Pardubice, na území MPR Pardubice prohlášené Výnosem Ministerstva kultury ČSR č.j. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987.

Ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu se dotčený orgán zabýval předloženou žádostí, jejím obsahem a podklady, tj. především z přiloženého záměru, kontroly na místě samém a vyjádření NPÚP, vyhodnotil stávající stav, věc zvážil a hodnotil podklady a skutečný stav věci, o kterém nejsou pochybnosti, a dospěl k názoru, že požadovaný záměr stavebních úprav nemovité kulturní památky umístěné v centru MPR Pardubice lze z hlediska státní památkové péče přivítat. K závěru vyřčeného ve výrokové části vedly dotčený orgán následující okolnosti, úvahy a skutečnosti.

Požadovaný záměr prací má být realizován na nemovitých kulturních památkách zapsané v ÚSKP ČR na území MPR Pardubice, proto podléhá vydání závazného stanoviska podle ust. § 14 odst. 1 památkového zákona.

Po základním posouzení předmětného záměru dotčený orgán hodnotil věc z pohledu stavebního práva, tj. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen stavební zákon), a dospěl k závěru, že **rozhodovací pravomoc v rámci stavebních úprav na kulturních památkách přísluší stavebnímu úřadu**, proto podle ust. § 44a památkového zákona není toto závazné stanovisko samostatným rozhodnutím ve správním řízení, ale úkonem učiněným dotčeným orgánem k tomuto řízení. K věci dotčený orgán dodává, že není kompetentní k výkladu stavebního práva.

Jelikož se záměr dotýká nemovité kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR situované v samém centru MPR Pardubice, dotčený orgán si po předběžném přezkoumání žádosti a jejích příloh vyžádal písemností ze dne 30. 10. 2023 písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, jíž je NPÚP. NPÚP vydal v zákonem stanovené 20denní lhůtě ve věci písemné vyjádření čj. NPU-361/94183/2023/JKR ze dne 2. 11. 2023, doručené dotčenému orgánu dne 3. 11. 2023, o které se dotčený orgán ve smyslu ust. § 29 odst. 3 památkového zákona při vyhotovení závazného stanoviska opřel. NPÚP ve svém vyjádření mj. uvádí (citace v kurzívě): „...**Předmět žádosti:**

žádost o vyjádření ke stavebním úpravám objektů č.p. 78 a 79 na Pernštýnském náměstí v Pardubicích, na pozemcích označených jako st. 66 a 63 v kat. území Pardubice, na území městské památkové rezervace Pardubice

Přílohy žádosti:

- Žádost investora z 30. 10. 2023

Popis zamýšlených prací:

lokální opravě fasád (uliční) č.p. 78 a 79,

- *začištění fasád*

- *paropropustný nátěr ve stávající barevnosti*

- *návrhu osazení pštroso č.p. 78*

- *opravě oken a jejich nátěru*

- *obnově klempířských prvků*

- *obnově prejzové krytiny*

- *odsolení a odvlhčení spodní soklové části stavby.*

Charakteristika památek:

Č.p. 78

Dvoupatrový řadový dům v západní frontě náměstí, do kterého se budova obrací dvěma okenními osami. Fasáda světle žluté barvy s okrovými architektonickými detaily. Přízemí prolomeno hrotitě zaklenutým širokým portálem se štukovým lištovým ostěním, stejné ostění má i pravoúhlé šestitabulkové okénko v levé ose. Nad přízemím jednoduchá hranolová kordonová římsa. Okna 1. p. s pozdně gotickými ostěními s přetínavou profilací na vysunutých profilovaných parapetech. Levé okno děleno křížem, pravé širší se dvěma vertikálními a jedním horizontálním profilem, rozděleno do tří částí. 2. p. odděluje profilovaná

korunní římsa, nad ní osazena dvě terakotová raně renesanční téměř čtvercová ostění pravoúhlých šestitabulkových oken. Kolem ostění analyticky odkryty pozdně gotické hrotité niky s malovaným vegetabilním dekorem. Korunní římsa profilovaná, krytá prejzy – pod ní nečleněná výplň obdélného okénka v lištovém ostění. Štít dělen na tři části – pozdně barokní s volutami zakončujícími boční úseky a s rovnou římsou nad střední převýšenou částí. Střed rámován pilastry, které nesou v ploše umístěný trojúhelný tympanon, v centru doplněný kulatou kartuší s monogramem MARIA. Dvorní průčelí – dvouosé, světle růžová omítka, zakončeno trojúhelným štítem, okna hladce ve fasádě, výplně šestitabulkové, v úrovni přízemí a 1. p. vystupuje přístavek krytý plechovou pultovou stříškou. Dvorek dlážděný, zakončený zdí s jedním horizontálním odstupněním, proraženou segmentovým otvorem, za kterým následuje novodobá přístavba (parcelně související se sousedním čp. 77). Střecha – sedlová s hřebenem kolmým na průčelí, krytá bobrovkami.

Č.p. 79

Dvoupatrový řadový dům obrácený do Perštýnského náměstí třemi okenními osami. Barva fasády světle šedá, detaily v oranžové, přízemí v okrové barvě. Přízemí s pásovou bosází prolomeno třemi otvory vstupů – všechny se shodným plochým pískovcovým ostěním se segmentovým záklenkem, ve vrcholu s lichoběžným klenákem a v náběhu záklenku s kubickými hlavicemi. Prostřední otvor je užší než krajní, všechny vyplňují novodobé výkladce. Nad přízemím výrazná profilovaná kordonová římsa, na které uprostřed leží malá figura zlatě natřeného beránka (odtud tradiční název domu U zlatého beránka). Okna 1. patra osmitabulková, osazena na výrazných hranolových parapetech v profilovaných štukových ostěních s plochým nadokenním vlysem a na něj navazující trojúhelnou suprafenestrou. Nad 1. p. jednodušší kordonová římsa s hranolovým profilem a ve spodu s nevýraznou profilací. Okna 2. p. jsou šestitabulková, osazená na dvakrát odstupněné parapety do ostění na okrajích subtilně profilovaným, mají hladký nadokenní vlys zakončený shora přímou suprafenestrou. Okna atiky v hladkých ostěních – v krajních osách výplně žaluziovými dvoukřídlými okny, se středním ostěním šestitabulková výplň. Nad atikovými okny masivní profilovaná desková korunní římsa, krytá shora prejzy, která nese obdobně profilovaný trojúhelný nástavec štítu. Dvorní průčelí je omítnuto krémovou barvou, okna šestitabulková jsou hladce zasazena do fasády, štít trojúhelný. Fasáda je tříosá, ale ve dvou osách je v přízemí a 1. p. zastavěna novodobou přístavbou studovny. Dvorek částečně zdlážděn a využit jako lapidárium architektonických fragmentů – zbytky ostění z profilovaného pozdně gotického portálu a další kamenné články. Střecha sedlová s hřebenem kolmým na průčelí, krytá bobrovkami, půdní vestavba.

Popis památkové hodnoty:

Č.p. 78

Luxusní dům je dokladem náročných úprav pozdně gotických a raně renesančních obytných domů ve městě. Významná součást centrálního prostoru městské památkové rezervace, dokumentující zásadní perštejnské přestavby města.

Č.p. 79

Doklad vývoje městské architektury od 15. století v podstatě do počátku 21. století. Důležitý prvek zástavby západního křídla náměstí.

Dosavadní průběh jednání:

NPÚ v rámci konzultací a kontrolních dnů upozorňuje na skutečnost, že přípravné práce jsou v souladu s aktuálními trendy a principy památkové péče.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

1, Zahájení prací bude na NPÚ oznámeno min. s 10 denním předstihem. Během prací budou svolávány kontrolní dny. V rámci kontrolních dnů bude přizván pracovník NPÚ v Pardubicích, který bude vykonávat

památkový dohled podle § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona č. 20/87 Sb. v platném znění a s nímž bude konzultován průběh prací. Závěrečné předání díla se uskuteční za účasti zástupce NPÚ.

2, Práce budou prováděny s maximální ohleduplností a šetrností. Při demontáži a montáži oken budou ostatní prvky a články ochráněny před poškozením či jiným znehodnocením, je tedy nutno dbát na maximální uchování původních prvků a detailů, které jsou nedílnou součástí památkové podstaty všech objektů.

3, Lokální opravy omítek budou provedeny klasickou vápennou štukovou omítkou se stejnou zrnitostí a pečlivě zarovnána a začištěna do roviny s okolní omítkou a sjednocena výmalbou. Výmalba bude provedena nátěrovými hmotami s vysokou paropropustností až po řádném vyzrání omítkovin lokálních oprav, a to v systému jako je stávající. K obnově barevného nátěru je třeba použít nátěr na minerální bázi s minimem disperze (max. 3 – 4 %). Barevnost nátěru fasády musí vycházet z její originální barevnosti. Definitivní barevné řešení omítky bude zvoleno na základě sondážního průzkumu autentické barevnosti. Výsledné odstíny barevnosti fasády budou posouzeny na místě za přítomnosti zástupce NPÚ ÚOP v Pardubicích (po telefonické výzvě), na základě realizovaných sond (původní barevnosti) a připravených barevných vzorků provedených přímo na očištěné fasádě.

4, Oprava oken a okenic bude provedena očištěním a začištěním, včetně zapravení defektů, provedení nátěru ve shodné barevnosti a stejného chemického složení jako je stávající. Plomby budou ve stejné barvě jako doplňovaný materiál.

5, Návrh obnovy reliéfu pštrosa na uliční fasádě 2. NP domu čp. 78 bude zpracován v restaurátorském režimu, tento návrh provede podle § 14 odst. 8 památkového zákona č. 20/87 Sb. v platném znění restaurátor s licencií MKČR v příslušném oboru na sochařská umělecká díla ze štuku a jiných výtvarných materiálů (kód 2b třídníku specializací restaurátorských prací).

6, Výměna a obnova prejzové krytiny bude uložena do vápenocementové malty s řádným promazáním včetně zatažení přečnívajících vnitřních profilů prejzů.

7, Výměna klempířských prvků na aktivních částech fasády bude ve stejném materiálu jako na sousedním objektu čp. 77. Vnitřní část tympanonu nebude oplechována, ale hydrofobizována.

Zdůvodnění:

Cílem památkové péče je maximálně uchovávat autenticitu objektu, včetně všech původních architektonických detailů.

Ad1)

Podmínka konání kontrolních dnů za účasti zástupců památkové péče je uložena z důvodu zabezpečení obnovy kulturní památky dle předešlého ZS. Stanovený odborný dohled odborné organizace státní památkové péče a vykonávaný dozor orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní dny a konzultace lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy. Zástupci NPÚ ÚOP Pardubice budou o termínu informováni v dostatečném předstihu.

Ad2)

Jelikož se jedná o velmi cenné hodnotné historické domy, dotčený orgán požaduje, aby byly práce prováděny s maximální ohleduplností a šetrností. Při stavebních pracích budou ostatní prvky a články ochráněny před poškozením či jiným znehodnocením, je tedy nutno dbát na maximální uchování původních prvků a detailů, které jsou nedílnou součástí památkové podstaty všech objektů.

Ad3)

Dotčená odborná organizace SPP vzhledem k aktuálnímu stavu fasád, který byl zhodnocen při místním šetření kompletní sejmutí druhotných omítkových vrstev (z rekonstrukce staveb v r. 1998-2000) a provedení nových točených omítek. Rozsah poškození se dá předpokládat cca okolo 40 – 50% ploch. Po zjištění skutečného stavu bude rozhodnuto o způsobu oprav např. provedením lokálních oprav klasickou vápennou štukovou omítkou se stejnou zrnitostí a pečlivým zarovnáním a začištěním do roviny s okolní

omítkou a sjednocením výmalbou, která bude provedena nátěrovými hmotami s vysokou paropropustností až po řádném vyzrání omítkovin lokálních oprav, a to v systému jako je stávající.

Ad4)

Okenní výplně východní fasády předmětných budov nejsou nijak zásadně poškozeny, je potřeba doplnit poškozené části, obrousit stávající nátěry bez úbytku materiálu a provedení nátěru ve shodné barevnosti a chemického složení jako jsou stávající.

Ad5)

Investor navrhl opětovně umístit na fasádu ve 2. NP domu čp. 78 reliéf pštrosa (dodnes je v povědomí název domu U pštrosa a sousedního domu U beránka, který tam byl zachován). NPÚ souhlasí s touto obnovou, bude se však jednat o poměrovou zmenšeninu, proto je nutné, aby návrh zpracoval restaurátor s příslušnou licenci. Viz § 14 odst. 8 památkového zákona č. 20/87 Sb. v platném znění – „Obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi (dále jen "restaurování"), mohou provádět fyzické osoby na základě povolení vydaného podle § 14a, přičemž restaurováním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu.“ Konzervační zásah je součástí procesu obnovy kulturní památky. Následně je nutné tento návrh odsouhlasit složkami státní památkové péče.

Ad6)

Stávající prejzová krytina domů čp. 78 a 79 na římsách a štítech není správně uložena a podmazána, proto je nutné stávající prejzy sejmut, poškozené nahradit novými, které budou tvarově shodné se stávajícími a řádně podmazat včetně diagonálního zatažení přechýlujících vnitřních profilů prejzů.

Ad7)

Stávající klempířské prvky na římsě, parapetech a tympanonech bude vyměněna za nové oplechování ve shodném provedení a materiálovém řešení jako je na domě čp. 77. Výměna klempířských prvků na aktivních částech fasády bude ve stejném materiálu jako na sousedním objektu čp. 77. Vnitřní část tympanonu nebude oplechována, jelikož se nejedná o historickou intenci, ale hydrofobizována v nátěru.

Doporučení:

NPÚ ÚOP v Pardubicích upozorňuje, že značným problémem budov knihovny čp. 77, 78 a 79 jsou jejich zvlhlé a prosolené soklové partie. NPÚ důrazně doporučuje omezit vztlínání např. provětrávaným kamenným soklem (v systému jako je na čp. 52 v Klášterní ul.), který bude výškově odpovídat soklu na čp. 77. Jedná se o nutný zásah, který musí prověřit projektant mající zkušenosti s historickými objekty. Dále doporučujeme kompletní sejmutí druhotných omítkovin a provedení nových točených to vše ve spojení s výše uvedenou soklovou partií, kterou je nutné odvlhčit a odsolit, doporučuje se provést provzdušněný kamenný sokl. ...“

Dotčený orgán posuzoval předloženou žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy a souladu se zájmy orgánů státní památkové péče a současně po jejich přezkoumání považuje podklady za dostatečné pro posouzení předmětu věci dle žádosti. Povinnost vlastníka kulturní památky vyžádat si předem k zamýšlené údržbě, opravě, rekonstrukci, restaurování nebo jiné úpravě kulturní památky nebo jejího prostředí vydání závazného stanoviska je stanovena ust. § 14 odst. 1 památkového zákona. Zájmy památkové péče jsou stanoveny právními a metodickými předpisy z oblasti státní památkové péče vydanými k zajištění zachování a ochrany věcí prohlášených za kulturní památky a podmínkami činnosti dle Výnosu MK ČR čj. 16417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987 o prohlášení historického jádra města Pardubic památkovou rezervací. Podle ust. § 14 odst. 3 památkového zákona příslušný orgán v závazném stanovisku vyjádří, zda požadované práce jsou z hlediska státní památkové péče přípustné a stanoví základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. Písemné vyjádření NPÚP jako odborné organizace státní památkové péče, k tomuto úkonu zmocněné ust. § 32 odst. 2 písm. f) památkového zákona, vyjadřuje odborné hledisko pro

výkon a koordinaci odborné činnosti v oboru státní památkové péče. Vyjádření NPÚP je z tohoto pohledu doporučujícím stanoviskem pro posuzování věci dotčeným orgánem.

Základem a podstatou památkové péče je ochrana veřejného zájmu v této oblasti, tedy zachování jeho hmotného kulturního dědictví, historicky vzniklých kulturních hodnotách tvořících součást prostředí života současné a budoucí společnosti k ochraně nejenom památkového fondu, ale i potenciálu. Při ochraně, uchovávání, poznávání a zprostředkování památkového fondu je povinná veřejná správa (dotčený orgán) činit taková opatření, aby nedocházelo k neodůvodněným ztrátám památkových hodnot nebo samotných prvků památkového fondu. Ochrana veřejného zájmu je hlavní prioritou dotčených orgánů, kdy příslušný dotčený orgán státní památkové péče má za povinnost uchovávat pro budoucí generace urbanistická a architektonická díla kulturního dědictví, historické, umělecké a stavebně technické a taktéž podporovat a zlepšovat městská prostředí v historických intencích.

V rámci stavebních záměrů na nemovitých kulturních památkách v MPR Pardubice se dotčený orgán ve smyslu metodik, výkladů, jednotlivých úvah a rozborů požadovaných záměrů snaží historizující prostředí rehabilitovat a vrátit k původní koncepci. Je však nutné apelovat na vývoj staveb (konstrukčně i materiálově) a jejich prostředí, do kterých se záměr umísťuje včetně posouzení jeho charakteru a způsobu využití. Dotčený orgán k věci poukazuje na skutečnost historicky a kulturně cenných objektů, jak uvádí NPÚP ve svém vyjádření, kde popsal historické a památkové hodnoty objektů dokládající stavebně historický vývoj centra Pardubic od gotiky po současnost. Předmětné domy jsou nemovitými kulturními památkami v samotném historickém centru MPR Pardubice, proto je nutné jakékoliv stavební práce podřídit této skutečnosti.

Záměrem je obnova uliční obálky domu, tj. provedení paropropustného nátěru ve stávajících barevnostech, obnova reliéfu pštrosa mezi okny 2. NP budovy čp. 78, oprava oken a jejich nátěr, obnova klempířských prvků, obnova prejzové krytiny říms a štítů a odsolení a odvlhčení soklových partií obou domů.

Ze stavebně technického pohledu se jedná o závěrečné práce při rekonstrukci budov, tedy po statickém zajištění, zabezpečení hydroizolací spodních částí staveb a střešních konstrukcí, rozvodů vnitřních inženýrských sítí apod. Dotčený orgán ze znalosti situace budov knihovny konstatuje, že stav budovy ze statického pohledu není adekvátní, průběžně dochází k novým trhlinám nebo jejich rozšiřování a prodlužování, dožívají podlahové konstrukce, jsou zvlhlé zdi 1. NP v exteriéru i interiéru do výše cca 1 m, sklepní nosné konstrukce jsou zvlhlé průsakovou i vztlínající vodou, atd. Dotčený orgán proto navrhuje komplexní péči o budovy, nejlépe projektovou dokumentací postihují všechny nedostatky budov a jejich systém odstraňování včetně časového harmonogramu postupu prací tak, aby zbytečně nedocházelo k poškození nově opravených konstrukcí. Taktéž se doporučuje důkladné zpracování průběžných stavebních a udržovacích prací pro následnou údržbu budov.

Jelikož se jedná o velmi cenné hodnotné historické domy, dotčený orgán požaduje, aby byly práce prováděny s maximální ohleduplností a šetrností. Při stavebních pracích budou ostatní prvky a články ochráněny před poškozením či jiným znehodnocením, je tedy nutno dbát na maximální uchování původních prvků a detailů, které jsou nedílnou součástí památkové podstaty všech objektů.

Dotčený orgán doporučuje podle stavu fasád kompletní sejmutí druhotných omítkovin (při rekonstrukci staveb v r. 1998-2000) a provedení nových točených omítek. Rozsah poškození se dá předpokládat cca okolo 40 – 50% ploch. Po zjištění skutečného stavu bude rozhodnuto o způsobu oprav např. provedením lokálních oprav klasickou vápennou štukovou omítkou se stejnou zrnitostí a pečlivým zarovnáním a

začištěním do roviny s okolní omítkou a sjednocením výmalbou, která bude provedena nátěrovými hmotami s vysokou paropropustností až po řádném vyžrání omítkovin lokálních oprav, a to v systému jako je stávající.

Značným problémem budov knihovny čp. 77, 78 a 79 jsou jejich zvlhlé a prosolené soklové partie. Dotčený orgán důrazně doporučuje omezit vzlínání např. provětrávaným kamenným soklem (v systému jako je např. na čp. 52 v Klášterní ul.), který by měl výškově odpovídat soklu na čp. 77. Jedná se o nutný zásah, který musí prověřit projektant mající zkušenosti s historickými objekty.

Okenní výplně východní fasády předmětných budov nejsou nijak zásadně poškozeny, je potřeba doplnit poškozené části, obrousit stávající nátěry bez úbytku materiálu a provedení nátěru ve shodné barevnosti a chemického složení jako jsou stávající.

Uživatelé budov navrhli opětovně umístit na fasádu ve 2. NP domu čp. 78 reliéf pštrosa (dodnes je v povědomí název domu U pštrosa a sousedního domu U beránka, který tam byl zachován). Dotčený orgán souhlasí s touto obnovou, bude se však jednat o zmenšeninu, proto se doporučuje zpracovat návrh restaurátorsky a následně jej odsouhlasit složkami státní památkové péče s vydáním závazného stanoviska.

Stávající prejzová krytina domů čp. 78 a 79 na římsách a štítech není správně uložena a podmazána, proto je nutné stávající prejzy sejmut, poškozené nahradit novými a řádně podmazat včetně diagonálního zatažení přečnickajících vnitřních profilů prejzů.

Stávající klempířské prvky na římsě, parapetech a tympanonech bude vyměněna za nové oplechování ve shodném provedení a materiálovém řešení jako je na domě čp. 77.

Výměna klempířských prvků na aktivních částech fasády bude ve stejném materiálu jako na sousedním objektu čp. 77. Vnitřní část tympanonů nebude oplechována, jelikož se nejedná o historickou intenci, ale hydrofobizována v nátěru.

Odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky vykonává dle ust. § 32 odst. 2 písm. g) památkového zákona NPÚP, který je oprávněn při realizaci uplatňovat náměty a připomínky ke zvýšení kvality prováděných prací. S příslušným pracovníkem NPÚP a dotčeným orgánem musí být konzultován postup prací a včas projednány veškeré odborné a problémové záležitosti, a to již před zahájením prací, ale i v jejich průběhu. Za tímto účelem budou svolávány pravidelné kontrolní prohlídky stavby i nepravidelné konzultační schůzky v průběhu realizace záměru, protože se v rámci stavebních prací mohou objevit nové skutečnosti, které předem nebylo možné detekovat.

Dotčený orgán posoudil předložený záměr na krajské knihovně, který považuje za adekvátní pro zachování hodnot objektu, tudíž lze věc přivítat. Dotčený orgán stanovil všeobecné podmínky, protože nebyl prozatím vybrán konkrétní zhotovitel, který by předložil přiměřenou dokumentaci pro realizaci, jež by mohla být řádně prokonzultována se složkami památkové péče. Jelikož se nedochovaly původní výplně, dotčený orgán stanovil podmínky ukazující směr možného provedení obnovy oken v zájmu ochrany památkových hodnot.

Je nutné, aby před zahájením udržovacích prací byl na místo stavby přizván dotčený orgán a odborná organizace, kterým bude sdělen konkrétní záměr prací a konzultována jejich realizace. V průběhu prací budou prováděny pravidelné kontrolní prohlídky stavby za účasti orgánů státní památkové péče, aby

mohly být uplatňovány náměty a připomínky ke zvýšení kvality prováděných prací, které se mohou projevit až při provádění prací.

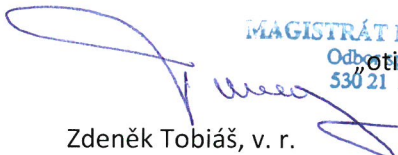
V rámci základních správních zásad, především s ohledem na zásadu rychlosti a hospodárnosti řízení, v návaznosti na již vydaná závazná stanoviska a správní rozhodnutí ve věci, dotčený orgán v rámci zásady správního uvážení upustil písemně účastníka řízení informovat o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (závazného stanoviska) před jeho vydáním z důvodů využití zásad volného hodnocení důkazů správním orgánem, materiální pravdy a s ohledem na legitimní očekávání bez narušení zásady proporcionality. Tímto krokem nebylo právo účastníka řízení (resp. pouze žadatele) omezeno, jelikož doplněnými podklady nevznikly nové skutečnosti měnící obsahovou stránku žádosti. Účastník řízení je v rámci správních řízení obeznámen s postupy a podklady v těchto správních řízeních běžně řešených, a to i se stavem předmětu věci samotného, vyvolávající pochopitelné podmínky a požadavky jak odborné organizace, tak i správního orgánu (dotčeného orgánu). Vzhledem k uvedeným skutečnostem a výkladům správního práva dospěl dotčený orgán k závěru, že zásada rychlosti při dodržení správních lhůt pro vydání „rozhodnutí“ ve věci a zákonných lhůt stanovených pro zákonem uložené povinné vyjádření odborné organizace (podkladu „rozhodnutí“), s faktem kladného obsahu doloženého podkladu, není narušeno ust. § 36 odst. 1 správního řádu (základní zákonné právo účastníka – žadatele činit návrhy a navrhopvat důkazy v průběhu celého řízení), ani ust. § 36 odst. 3 správního řádu, protože doložený podklad je dán právní povinností oprávněného subjektu s ohledem na to, že se žádosti vyhovuje a nijak její obsah nemění.

Po posouzení věci ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu na základě správních zásad, především zásady legitimního očekávání a zásady materiální pravdy, a významu ust. § 50 správního řádu a následujících (podklady pro vydání rozhodnutí), dotčený orgán věc hodnotil a po analýze problematiky věci s ohledem na ochranu veřejného zájmu a s přihlédnutím k dalším oblastem ochrany a požadavkům potřeb dospěl dotčený orgán k závěru ve smyslu výroku tohoto závazného stanoviska, tj., že požadované stavební úpravy lze z hlediska státní památkové péče akceptovat.

Na základě výkladů právních předpisů a judikatur, je nutné považovat kompletní obsah tohoto závazného stanoviska za právně závazný, nikoliv pouze jeho výrokovou část.

Poučení:

Toto závazné stanovisko není ve smyslu ust. § 44a památkového zákona samostatným rozhodnutím ve správním řízení, proto se nelze proti němu samostatně odvolat. Odvolání je přípustné až proti rozhodnutí stavebního úřadu podmíněnému tímto závazným stanoviskem (ust. § 149 správního řádu).

MAGISTRÁT MĚSTA PARDUBIC
Odbor úředního razítka
530 21 PARDUBICE
-14-

Zdeněk Tobiáš, v. r.
referent státní památkové péče

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích, Přihrádek 5, 531 16 Pardubice

